

A TENGERPART

NAPILAP.

VI évfolyam.

FIUME, péntek 1909. február 12.

34. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos polt sorja 40 fillér.

A messzinai földrengés és a magyar puhafakereskedelem.

Az olasz kormány a messzinai földrengés által elpusztított épületek pótlására szükség-lakásokat épített és hozzá fog a város ujjaépítéséhez és itt nagy szerepe lesz a fának, mert a fából épült vagy favazás épületek a földrengéseknek legjobban ellenállnak.

Hogy a kormány is célszerűnek találja a fának, mint építési anyagnak felhasználását, kitűnik abból, hogy az olasz államvasutaknak 100.000 köbméter fa beszerzésére, ami körülbelül 10 millió K összegnek felel meg adott megbízást. Az olasz államvasutak igazgatósága pedig a Fratelli Feltrinelli milánói, G. Curro e figlio triestri és a Baiersdorf és Biach budapesti céget bízta meg a szükséglet fedezésével.

Ez az egyedüli magyar cég, mely közvetlen megbízást kapott a szállításra, noha kétségtelen, hogy a szükséglet jelentékeny részét — habár közvetve — Magyarország fogja szállítani. Sőt több magyar fatermelő-cég a szállítással megbízott cégekkel jelentékeny mennyiségre szóló kötésekkel létesített: így az Egyesült fatermelők rt., Groedel báró, az Una faipar rt. és mások.

Az olasz kormány favásárlásai a magyar fakereskedelemre élénkítő hatást gyakorolnak. A múlt év folyamán összegyűlt készleteket most fogják értékesíteni, miáltal nagy töke szabadul fel, melyet új üzletek kérésére fognak felhasználni.

A legnagyobb előnye azonban az olasz üzletnek az, hogy egyelőre majdnem kizárólag a különben nehezen értékesíthető harmad- és negyedrangú anyagot vásárolják, amelyekből nagy készletek gyűltek az egyes fűrészekben össze.

E mellett nem szabad szem elől téveszteni, hogy egyelőre csak a szükségbarakkokhoz való fát vásárolják, míg az állandó lakóházak anyagára később kerül majd sor.

Versenytársaink közül a Skandináv félsziget fatermelői élénk érdeklődéssel kísérik az olasz kormány favásárlásának ügyét, sőt a római svéd követ már összeköttetésbe is lépett az illető olasz hatósággal, hogy a svéd fa importját a fára kivett vám mérséklésével, esetleg elengedésével tegye lehetővé.

Ha az olasz kormány a Svédországból érkező fa vámját mérsékli, Stockholmban nyomban konzorcium alakul meg az Olaszországba való fabevitel irányítására. Ettől azonban alig kell tartani, mert valószínű, hogy az olasz érdekeltség a vámszállítás ellen erélyesen tiltakozni fog. Vámmérséklés nélkül pedig egy állam sem tud versenyezni a magyar és osztrák fával, amely a magyar-osztrák monarchia és Olaszország között érvényben levő kereskedelmi szerződés értelmében vámentesen szállítható Olaszországba.

Tehát nemcsak a rövid távolság miatt, hanem a fenti, eléggé meg nem becsülhető előny következtében fakereskedelmünknek Olaszországban komoly versenytársa nem lehet.

A gyalult fűrészáru vámjá 1000 kg-ként 40 lira, nyers épületfáért pedig csak 7 lira. Magyarország eddig mintegy 50.000 köbméter fűrészárut szállított Olaszországba, főleg másod- és harmadrendű árut, melyet a barakkok építésére használnak fel.

Sok puhafa megy ugyan majd Romániából is Olaszországba, de a román fatermelés nem tekinthető a magyar faipar versenytársának, mert ott igen sok magyar cég dolgozik, amelyek az ottani üzletre döntő befolyással bírnak.

A beomlott házak ujjaépítésénél azonban nemcsak selejtés, hanem nagy mennyiségű elsőosztályú épületfára lesz szükség, melyoi Bukovinából és Erdélyből a Fekete-tengeren át, Boszniából Melkovichon át, az alpesi tartományokból pedig Triestben át hajón és több viszonylatban vasuton fognak szállítani. A tartós hideg időjárás az erdélyi fűrésztelepeknek nagy károkat okozott; ezen árut ugyanis tulnyomó részben Galacra rakják hajóba. Minthogy Galac még dunai kikötő és a jégzajlás a Dunán való hajózást veszélyezteti, az árut egész a Fekete tenger partjáig, Konstanzig kell vasuton szállítani, ami meglehetősen szállítási díjtöbbletet jelent. A boszniai fát, mely a kisebb távolság folytán olcsóbban kerül Olaszországba nagy mennyiségekben fognak felhasználni, azonban a finomabb munkákhoz erdélyi és bukovinai fát fognak feldolgozni.

Az osztrák és magyar fatermelés szinte predestinálva van, hogy ezen üzletnél a főszállító legyen, csak igyekezni kell a helyzetet kellően kihasználni. Célszerű volna, ha a számbavehető fatermelők alkalmi egyesülést létesítenének az export irányítására és a kormánytól az Olaszországba vasuton menő szállítmányok fuvardíjának mérséklését kérnék.

Az új osztrák kormány. Az osztrák kormány végleges összeállítása — mint bécsi tudósítónk jelenti — a következő:

Miniszterelnök: Bienenrth báró.

Belsőügy: Haertel báró.

Honvédelem: Georgi tábornagy.

Közügy: Stürgkh gróf.

Igazságügy: Hohenburger.

Vasutügy: Vrba Lajos.

Kereskedelemügy: Weisskirchner.

Pénzügy: Bilinski.

Földmívelésügy: Braf.

Közügy: Ritt.

Német tárca nélküli miniszter: Schreiner.

Cseh tárca nélküli miniszter: Zácsek.

Lengyel tárca nélküli min.: Ábrahámovic.

Ebből megállapítható, hogy Bienenrth báró, Georgi honvédelmi minisztert kivéve, senkit sem vett át az előbbeni kormányból.

Az új miniszterek közül a miniszterelnök és a landwehrminisztert kivéve hét német, kettő cseh és kettő lengyel. A 7 német közül 3 keresztény-szocialista, egy (Stürgkh gróf) az urakházához tartozik és 3 mérsékelt szabad-elvű.

Supilo a horvát politikai helyzetről és az annexióról. A Keleti Értesítő egyik munkatársa felkereste Supilo országgyűlési képviselőt, aki a horvát politikai helyzetről a következőket nyilatkozott:

A lapokban közölt béketárgyalások híre komolyan nem vehető. Én lehetetlennek tartom, hogy a mai kormányval olyan megegyezést lehessen teremteni, mely Horvátország jogainak megóvása szempontjából elfogadható lenne. Wekerle miniszterelnök csak abszolútizmussal és korrupcióval kísérletezhet tovább Horvátországban. Hogy ez meddig fog tartani, az már nem is függ őtől. A mi népünk kész továbbra is szenvedni, de letörni nem enged magát. Ezt Budapesten és Bécsben eddig is tapasztalhatták és ennek igazságáról a jövőben még inkább fogják meggyőződni. Bosznia és Hercegovina annexiója természetesen nem tölt el lelkesedéssel bennünket. Megcsinálták az annexiót, anélkül, hogy a boszniai lakosságot megkérdezték volna, sőt inkább mondhatni, hogy a lakosság ellenére csinálták meg. De ha nekünk, horvátoknak látnunk kell azt, hogy mily borzasztó viszonyok közt kell élniük a horvátoknak és szerbeknek Horvátországban és ha látjuk, hogy ugyane mintára akarnak Boszniában is berendezkedni, akkor tisztán áll előttünk, hogy ez a politika minden ízében a Habsburg-monarkia délszlávjai ellen irányul, a kik pedig az annektált tartományokkal együtt egy ötmillió lélekkel bíró nemzetet képviselnek.

UJDONSÁGOK.

— **A haditengerészet köréből.** Dolenc Antal sorhajóhadnagy, aki gróf Montecuccoli tengerészeti főparancsok mellé mint segédtszif volt beosztva, átvette a „Pluto” csatahajó parancsnokságát. A tengerészeti főparancsnok segédtszifjéül Klein Ernő sorhajóhadnagyot neveztek ki. A haditengerészet téli hajórajja jelenleg a cattarói öbölbeli állomáson van. Innen indul taktikai és lövőgyakorlataira a nyílt tengerre.

— **A Társadalomtudományi Kör közgyűlése.** A Társadalomtudományi Kör tegnap este tartotta meg idei évi közgyűlését, melyen a kör teljes reorganizációját határozták el. Az igazgatóság tagjai közül a legtöbben beadták lemondásukat, hogy az ujonnan eszközlendő választásra szabad kezet hagyjanak.

A kör elnöke és titkára megmaradtak állásukban s megbízást nyertek egy új igazgatósági lista összeállítására.

— **A Fiumei Athletikai Klub birokversenye.** Tudvalevőleg a Fiumei Athletikai Klub vasárnap e hó 14-én tartja meg nagyszabású birokversenyét a Fenice szinkörben. A versenyre a

előzetes nevezések történetek eddig: Weisz Rikárd az 1908. évi londoni olimpiád győztese Budapestről. Payr Hugó budapesti és bécsi bajnok Budapestről. Gutesa Heliás horvát bajnok Zágrábról. Fischer Tibor számos fővárosi birkozási győztese Budapestről. Micheli Mario triezsi bajnok Triestből. Előd József középülyi bajnok Budapestről, továbbá Krassovich, Csüdör, Dulin és Brónyay. Számos nevezés van még kilátásban.

A birkozó verseny igen érdekesnek ígérkezik, mivel ez az első eset, hogy kiváló magyar, olasz és horvát birkozók állnak egymással szemben.

Belépti díjak: Páholy és földszint I kor. Zsöllyeszek az első sorban a belépti díjon kívül 2 kor. A második, harmadik és negyedik sorban a belépti díjon kívül I kor. Többi sorok 80 fillér. Páholy a belépti díjon kívül 12 kor. Karzati ülés 60 fillér.

A páholyokba és zsöllyeszekre szóló jegyeket naponként Hromatka könyvkereskedőnél, a belépti jegyeket pedig a színház jegypénztáránál lehet váltani a verseny napján.

— **Az első tenger alatt járó hajó vizrebocsátása a torpedógyárban.** A Whitehead-féle torpedógyárban tegnap bocsátották vizre az itt készült első tenger alatt járó hajót. A tenger alatt járó osztrák-magyar haditengerészeti rendelésre készítették és innen Pórába vontatják. Az érdekes felszerelésű hajó hossza 32 méter, szélessége 4 méter 20 centiméter és vízkiszorítása 273 tonna.

— **A Hitelbank mérlege.** A magyar általános Hitelbank az 1908. üzletévről való mérlegét a hó 14-én fogja közzétenni. Pénzügyi körökben elterjedt hírek szerint a Hitelbank zárszámadása igen kedvező. Az intézet tulajdonában levő iparvállalatok jó eredménnyel dolgoztak és ez is hozzájárult a nyereség szempontjához. Az osztalék ez évben is 40 korona lesz.

— **Sztrájk egy zágrábi nyomdában.** Zágrábi tudósítónk jelenti, hogy az ottani katolikus nyomda szedői tegnap este sztrájkba léptek. A szedők béremelését kérik és rosszalják azt, hogy a nyomda egy boulevard-lapot szedőinasokkal szedet, ami ellenkezik a szedőknek a munkaadókkal legutóbb hozott megállapodásával. A békkeltető tárgyalások a rendőrségen folynak, de eddig még nincsen eredmény. — Itt említjük meg a „Pokret” mai számának azt a hihetetlenül hangzó híret, hogy a zágrábi rendőrség leiratot intézett a szerb nyomdához, a melyben felszólítja az igazgatóságot, hogy a nagyszabású propaganda ügyét többé ne támogassa, különben a rendőrség kénytelen lesz az iparengedelmet visszavonni.

— **A triezsi-monfalconei villamos vasut építésére** vonatkozólag a bécsi Siemens-Schuckert-művek által beterjesztett részletes terveket az osztrák vasutügyi miniszter jóváhagyta és így az építőmunkálatok megkezdését semmi se gátolja többé.

— **A török bojkott hatása október-december havi kivitelünkre.** A központi statisztikai hivatal kiadta most a múlt év december havi jelentését külkereskedelmi forgalmunkról s ebben megtaláljuk egyúttal az egész elmúlt esztendő forgalmának előzetes eredményeit is.

Igy együtt vannak már a bojkott legerősebb három hónapjának: október, november és december havának adatai, melyeket összehasonlítva az 1907. év ugyanazon hónapjainak adataival, továbbá összevetve az egész 1907. évi és az 1908. évi törökországi kiviteli adatainkat, valószínűleg felderítjük a valóságot. Igaz ugyan, hogy a statisztikai havi közlemények nem terjeszkednek ki mindazon árukra, melyek törökországi kivitelünkben szerepelnek, azonban a legfontosabb három kiviteli cikkünk: a cukor-, gabona- és faneműek befog-

laltatnak a kiutatásban, ezek pedig egész törökországi kivitelünknek több mint felét adják. Az eredmény áruhárom, métermázsákban kifejezve, a következő:

Cukor: 1907 okt.—dec.: 58.940 q., 1908 okt.—dec.: 46.160 q., s az egész 1907. év folyamán 314.237 q., 1908-ban pedig 222.233 q. Cukorból tehát a bojkott e három hónapban 7.840 métermázsával kevesebbet vittünk ki Törökországba (annak európai és ázsiai részébe együttesen), mint az előző esztendő ugyanazon hónapjaiban. Egész évi kivitelünk ez áruból 92.004 métermázsával volt kevesebb, mint 1907-ben.

Gabonaneműek és liszt: 1907. okt.—dec. 1.916, 1908 okt.—dec. 788 q., 1907-ben összesen: 6.967 q., 1908-ban: 4257 q. Kivitelünk keveslet a bojkott hónapjaiban: 1.128 q., az egész esztendőben: 2.710 q.

Italok (sör, szesz, bor): 1907 okt.—dec. 2.181 q., 1908 okt.—dec. 1.078 q. Az elmúlt esztendőben: 12.032 q., az előző év 11.702 q.-jával szemben. Italokból tehát 1908-ban 330 q.-val többet vittünk ki, mint 1907-ben, pedig a bojkott három hónapjában 1.103 q.-val kevesebb volt a kivitelünk, mint 1907. okt.—dec. hónapban.

Faneműek: 1907 okt.—dec. 52.766, 1908 okt.—dec. 24.401 q. Az 1907 év folyamán: 191.363 q., 1908-ban: 221.959. Eszerint a faneműekből is szinte felével kevesebbet (28.365 q.-val) vittünk ki 1908 okt.—dec. hónapban, mint azelőtt való évben, egész évi kivitelünk azonban mégis 30.596 q.-val felülmúlja az 1907. évit.

Ásványolaj: 1907 okt.—dec. 20.931 q., 1908 okt.—dec. 11.125 q. A bojkott idején ez áruból is jelentékeny volt (9.806 q.) a kiviteli fogyasztás, ez azonban eltűnik az egész évi forgalomban, mely 50.216 q. lévén az 1907. évi 44.653 q.-val szemben, mégis 5.563 q.-többlettel záródik.

— **Német kereskedelmi kifejezések kiküszöbölése.** A kereskedők a táviratozásnál német nyelven összevonások után alkotott műszavakat hoztak forgalomba, amelyeket mint kereskedelmi műkifejezéseket általánosan használnak. Ez a körülmény, sajnos, a magyar nyelv terjedésének is útját állja, mert kereskedőink e szóösszevonások kedvéért a magyar belforgalomban is üzleti távirataikat tulnyomó részben német nyelven írják. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a magyar nyelvű kereskedelmi műszavak összegyűjtése, újalkotása és ezek terjesztése útján kíván ezen, a magyar nyelv háttérbe szorításával járó bajon segíteni és fölhitva a budapesti kereskedelmi és iparkamarát, hogy ebben az irányban beható tanulmány útján legyen támogatására. Megígérte, hogy a táviróhivatalok a kereskedők használatára szolgáló magyar nyelvű összevonások és szóalkotások útján képezett műszavakat, amennyiben azt a nemzetközi és belföldi általános távirószabályok engedik, éppen úgy elfogadják és díjazák, mint az ilyenek, eddig használt szokott kereskedelmi műkifejezéseket.

— **Magyar műtermek Rómában.** A római magyar-osztrák nagykövetség palotájában a történeti nevezetességű Palazzo di Veneziaában magyar művészek részére három üres műterem áll rendelkezésre. Festők és szobrászok, akik e műtermeket elnyerni óhajtják, ez iránt való kérésükkel a kultuszminisztérium művészi osztályához (V. Báthory-utca 12. sz.) fordulhatnak.

— **Antwerpen kikötő fejlődése.** Az antwerpeni kikötő forgalma évről-évre fejlődik. A legutóbbi kimutatás szerint a kikötőben megfordult hajók tonnaszáma volt: 1903-ban 9,064.000, 1904-ben 9,385.000, 1905-ben 9,900.000, 1906-ban 10,884.000, 1907-ben 11,181.000, 1908-ban 11,230.000. A hajókra adható jelzalogkölcsonre vonatkozó új törvényről, melyet nemrég tárgyalta le a bécsi képviselőház, jelentékenyebb lendületet vartak. A kikötő-bővítés munkálatait már megindították.

— **Körözött sikkasztó.** A nagy-dobosi csendőrség távirati úton fölkérte a helybeli

rendőrséget, hogy tartóztassa le Bécs lakosát 29 éves kereskedelmi ügynököt, ki annak 8000 korona elcsikkasztása után megszökött. Alapos a gyanú, hogy a sikkasztó Fiume felé szökött s a Cunard-társaság „Carmania” gőzökre utazni szándékos.

— **Hajóösszeütközés a nagy méretű miatt.** A magyar-horvát hajóstársaság „Dalmazia” nevű gőzöze tegnapelőtt reggel Raveana kikötőjéből Fiume felé vette útját, a nagy szél és az erős hullámok folytán nem ment egy scooner hátuljának és nagy löket ütött rajta. A „Dalmazia” tegnap éjjel 15 órai késéssel ideérkezett.

— **Egy munkás életveszedelemében.** Tegnap este 9 óra felé Iliá József nagyváradi illetőségű 57 éves munkás a Mária Terézia-mólón haladt, amikor a Lazzarus gyár közelében a vak sötétség miatt a tengerbe zuhant. A szegény ember már-már elveszettnek hitte magát s bele is hullt volna a tengerbe, ha egy Lazzarus-gyári munkás több más emberrel együtt nem jön segélyére. Nagy nehezen kihozták a vízből. A mentők szállították a kórházba, hol megállapították, hogy komikán is megsebesült esés közben.

— **Egy asztalos fiu balesete.** Marangoni György 13 éves, asztalos fiu tegnap délután egy asztalos-műhelyben, hol alkalmazva van egy csomó forgácsot gyújtott meg, hogy ennyit olvasson. Egy nagyobb lángnyelv hirtelen húzat folytán hirtelen az arcába csapott s súlyos égési sebeket okozott a fiúnak. A mentők szállították a kórházba.

— **A kikötőből. Február 11. Érkezt:** „China” osztrák gőzös Triestből 6000 bál jutával és 300 zsák rizsszel, „Lederer Sándor” magyar gőzös Valenciából 4500 láda narancscsal és 60 tonna vegyesáruval, „Pluto” osztrák vontató gőzös Triestből.

Indult: „Galicia” osztrák gőzös Smirnába 180 tonna vegyes áruval, „Istria” osztrák gőzös Triestbe üresen, „Arpad” magyar gőzös Katániába 1200 tonna fával, „Adriatico” olasz gőzös Sebenicóba üresen.

Kis káté.

— **Hasznos utasítások olyanoknak, akik álarcosbálokra járnak.** —

1. Sohse menj álarcos-bálla, még akkor se, ha a plakátok elite álarcos-bált ígérnek.

2. Ha mégis odanézel „egy percre” — ahogy a reggelig való csavargást nevezed, — légy finom, szellemes, a hölgyekkel udvarias és bőkezű.

3. Ilyen mondások: „Nagysád, hol szolgál?” — „Későn végeztél a mosogatással circus?” — „Szervusz öreganyám”, mondom, ilyen mondások divatjukat multák s ma már csak a modern iskola szabályai szerint lehet hódítani.

4. Ne mondd a barátodnak, egy maszkra mutatva: ez a kislány gracióz, mert bizonyos, hogy a kislány megfordul és így szól: „Nahát, komisz disznó az ur, az már bizonyos... Gracióz a majd megmondtam kicsodája... Nem restelli magát egy ilyen finom ur...”

5. Ne mondd a hölgyeknek: Hugocskám le azzal a maskarával a képedről — és ha azután csunya, ne ripakodj rá: csak csomagold be magad ujjra.

6. Ne szórj csiklandóport a kivágtott ruhaderékba, mert a legmélyebben dekolletált maszk rendesen férfi és úgy vág pofon, hogy a ruhatarba esel.

7. A vacsorához való invitálás így szól: „Fiam, kis pörkölt, két pohár sör engedélyezve van”. Ez azért praktikus, mert az embernek nem kell kifecamítani a jobb szemét, mikor az étlapon az árú kacsint és nem kell reszketni, amikor a maszk vélaszt. Vacsoránál ül közel a zepéhez, ott nem hallatszák, amikor a zsebedben tükör számolod, kifutja-e czech.

8. Utoljára még egyszer tanácsolom: ha álarcos-bálon jól akarsz mulatni, maradj a rendes kávéházban.

Távirat ◀▶ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, febr. 11. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnököl.

Visontai Soma az igazságügyi bizottság elnöke benyújtotta a darabont kormány megbélyegzése ügyében hozott bizottsági határozatot, melynek egyszerű tudomásul vételét kéri. A határozathoz csatolt jelentés azt mondja, hogy a Fejérváry kormány parlamentáris támasz nélkül akart kormányozni, szembehelyezkedett a többség akaratával, merényletet követett el az alkotmány fundamentumai ellen, sőt a királyt is megsértette, midőn nyílt alkotmányvétségre akarta ragadni. A darabont kormány szövetkezett a nemzet ellenségeivel, megvesztegette a sajtót, katonaságot vezényelt a parlamentbe. Mindezen súlyos bűnökért rászolgált a legszigorúbb ítéletre. Az uralkodóval kötött paktum alapján nem kívánja a bizottság a darabontok vád alá helyezését, hanem e helyett a nemzet ítéletére bizza azok megbélyegzését.

A Ház a bizottság javaslatát elfogadja.

Nagy György kijelenti, hogy bár az ő külön állásfoglalása most már tárgytalan és a Ház határozatában megnyugszik, mégis tényleges elítélést óhajtana a megbélyegzés helyett. Erre nézve ellenindítványt tesz, melyhez azonban a Ház nem járul hozzá.

Folytatják a földadó javaslat tárgyalását. Egy szakasznál

Mezőfi Vilmos névszerinti szavazásra tesz indítványt. Minthogy azonban az elnök konstataja, hogy az indítvány 20 aláírója közül csak 15 van jelen, a kérdésnek nem tesz eleget.

Ezután a ház kisebb módosításokkal majdnem vita nélkül elfogadja a hátralevő szakaszokat, mire az elnök kijelenti, hogy a ház a javaslatot úgy általánosságban mind részleteiben letárgyalta.

Öngyilkos bankigazgató.

ESZÉK, febr. 11. Putz József, a felszámolásban levő eszéki ipar és kereskedelmi bank vezérigazgatója ma agyonlőtte magát. Valamikor tekintélyes s jó módú ember volt, de a bank bukása miatt elzárásra ítélték. E miatt társadalmilag bojkottálva volt és az előlött érzett szégyen kergette a halálba.

Elfogott gyilkos katona.

BAJA, febr. 11. A szegedi kaszárnyából megszökött és gyilkosság vádjá alatt álló Szirovitze Pál közlegény ügyében a hadbíróóság ma kiszállt Baján és megkezdte a tanú kihallgatásokat.

A szász király balesete.

DREZDA, febr. 11. Frigyes Ágost szász király tegnap este a királyi palota lépcsőin elesett, jobb karját eltörte továbbá súlyos agyrázkódást szenvedett. Állapota életveszélyes.

Az osztrák Lloyd új elnöke.

TRIESZT, febr. 11. A király Derschatta Gyula dr. volt vasuti minisztert az osztrák Lloyd elnökévé nevezte ki.

A szerb bandák.

ZIMONY, febr. 11. Zsivkovics hadügyminiszter megbízta Niskovics vezérkari alezredest, hogy fegyverezze fel a 4000 macedóniát, akik között ötszáz önkéntes is van és a bandákat azonnal indítsa utnak a novibazári szandzsák felé. A bandák vezetői nem lesznek tényleges szolgálatban levő katonatisztek, hanem macedón vojvodák. A honvédelmi nemzeti bizottság tegnap este ülést tartott, amelyen Niskovics alezredest is megjelent. Kijelölték a bandák vezetőit és nagyon elkeseredett hangu-

lat nyilatkozott meg Pasics intrikus politikája ellen. Niskovics alezredest Pasicsot árulónak helyyezte és felszólította a bizottságot, hogy vessen véget Pasics és társai korrupciójának s fejezze ki köszönetét a trónörökösnek és a hadügyminiszternek, akik férfiasan védelmezik Szerbia érdekeit.

Szerbia ellen.

BÉCS, febr. 11. Megbízható forrás szerint a berlini szignatárius nagyhatalmak az osztrák-magyar monarchiának szabad kezet engednek és felhatalmazzák, hogy erélyesen lépjen fel Szerbia ellen.

Minden a kihordás- vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsio az elsatnyulástól megmenti és rendes erőhöz és vidámsághoz segíti őket.

Aggódó szülők ezrei nézték elragadtatva gyerme-

kük egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszautasítja, a

SCOTT-féle Emulsiót

szívesen fogadja és könnyen emészt meg.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógyszertárban.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio
naponta nagy előadás
Teljesen új műsor.

== Csak néhány napig. ==

Les deux Maximow
dans leurs scène
La Russie en nature et
culture.

Mlle Dezon átváltozó csipketáncosnő, Marchillini Alfréd kómikus, Charly Lilly angol énekesnő és táncosnő, La belle Annette nemzetkező énekesnő, Cis an Dis zenebohócok, Walthon Poldi bécsi szubrett, Les Darcos duettisták a párizsi Folies Marignyből, Kosmos noverek táncosnők stb. stb.

== Nagyszerű látványosság! ==
Kezdeté este 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

Lederer penzió Abbazia.

Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Globus Hirlapügynökség.
Újság-elárúsítás rögtön a vonatok érkezése után.

Fiume, Vincenzo de Domini utca
(az Europa szálló közelében).

Alulírott egyet a közönség érdekében tudomásul hozza, hogy a jelenleg érvényben levő törvények, illetőleg egy Magyarországon érvényes orvosi oklevél alapján ezen városban kizárólagosan a következő „összes gyógytudományok tudorai”-nak van joguk a fogorvosi gyakorlat üzésére:

Dr. Dalma Dező

Via Municipio 2. sz.

Dr. Krausz Ödön

Corso 20. sz.

Dr. Krisković Wladimir

Via del Porto 1. sz.

Dr. Pachany Anasztáz

Via Adria 1. sz.

Dr. Zack János

Via della Sanità 2. sz.

Az Országos Stomatológiai Egylet Tengeremléki Osztálya Fiumében.

Kifogástalan fogakat fogsorokat
aranyhidakat stb. stb.

Csakis PÁLMAI ISTVÁN

fogműtermében

Fiume De la Ville szálló II. em.

készítenek precíz kivitelben.

Fiatal ember!

több évi irodai gyakorlattal állást keres szerény díjazás mellett. A magyar, német és olasz nyelvet bírja. Cím a kiadóhivatalban.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szíves tudomására adni, hogy a Corso 7. szám alatt (a III. emeleten egy

Szépség- és hajápolási termet

nyitottam. A legújabb módszer szerinti arc-kezelés, láb-ápolás (manicur, pedicur), villanyos arcmasszázs (vibrations massage), szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Bálókra, ünnepélyekre s színházi előadásokhoz díszfésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások kívánatra a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Minél számosabb megbízást kér

mély tisztelettel

Schön I.

Corso 7, III. em. Jellusich fényképező házában.

VARIÉTÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte
Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Magyar családok

kik 8-10 krajcárt akarnak minden liter bornál megtakarítani, forduljanak az all' Agnello osteriához Via Germania 2.

Isztriai fekete bor literje 24 kr.

„ fehér „ „ 24 „

I. minős. dalmát „ „ 26 „

fehér dalmát palackbor „ 36 „

Kéretik a n. é. közönség, hogy legalább fél litert vásároljon próbára, hogy a kitűnő minőségről meggyőződjön. Naponta ezer hektoliter friss bor méretik ki a fenti áron.

Azonnal felvé etnek

irnokok (szkrivánok).

A külső szállítmányozási üzletben jártasok előnyben részesülnek. Bizonyítványokkal felszerelve jelentkezni lehet a Forgalmi Banknál.

Cirkvenica

Palace Hotel THERAPIA Szanatorium.

Téli üdülőhely a magyar tengerparton, Fiume mellett.

Hajó-közlekedés naponta négyszer.
Enyhe tengeri klíma. 120 szoba. Modern kényelem.
Penzió 7 koronától.
Tökéletes orvosi berendezések. Orvos **dr. Groó Béla.**

Prospektust küld:

THERAPIA igazgatósága Cirkvenicán.

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toalette-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasúti jegyelárusító és podgyász-szállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toalette- s fürdő-helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kitűnő francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobában. Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percre a Szt. Márk tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen újonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

A BRENER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.
(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

Iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jégyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Urményi-tér 6.

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitűnő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak
Az idegenek találkozó helye.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Deák korzó 30. szám alatt levő

KORONA VENDÉGLŐT december 1-én átvettem.

Heti étlap: Hétfő: Korhelyleves, Kedd: Pusztai gulyás Szerda: Halak Csütörtök: Székely gulyás, Péntek: halételek Szombat: Különféle hurkák Vasárnap: Kitűnő töltött káposztát.

Havi étkezők 18 és 20 frt. étlap szerint 24 frt.

Jó magyar konyha! — Hamisítatlan borok! — Kőbányai Polgári Sör!

Tulajdonos: Ladányi György.

ELSO FIUMEI

RUHA - SANATORIUM

Corso prolungato (az Eden kávéház mellett). Ruhát vasalásra és javításra átveszek. Olcsó. havi előfizetés ellenében rendben tartom az egész ruhiakészletet. 30 éves szakmabeli tapasztalatom van.

Szives pártfogást kér

H. Schönberg ferfiszabó.

Első fiumei magyar

kárpitos és diszitő

Fiume, Corsia Deák 38 és via Serpen-tina 20.

Modern tükördívánok, szőnyegdíván, garnitúrák, matracok készen kaphatók

Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, diszitő és angol börmunkát jutányos árban.

Szives pártfogást kér **Garami József** a budapesti Steinschneider udv. szállócég volt munkavezetője.

VI. évfolyam

VI. évfolyam

A TENGERPART

Fiume és az Adria partvidékének legelterjedtebb magyar napilapja január 1-én hatodik évfolyamába lépett.

A TENGERPART

minden izében független napilap, amely sem a hatalom sem magánemberek szolgáltatásban nem áll. Minden szava olvasóközönségének és a közérdekért íródik. Fiume magyar sajtójának fejlődésében

A TENGERPART

határkövet jelent. Kikötővárosunkban ez az első állandó magyar napilap, melyet nem az államhatalom tart fenn, hanem a fiumei magyarság odaadó pártfogása és szeretete, hogy a mind féktelenebbé váló nagyolasz és nagyhorvát törekvésekkel szemben megvédje saját egzisztenciális érdekeit ezen a tengermosta magyar földön.

Kérjük minden fiumei magyar ember szeretetét és támogatását, hogy fokozott erővel és minél előbb nagyobb terjedelemben szolgálhassuk Fiumében a magyar faji, a magyar kulturális és a magyar közgazdasági érdekeket.

A TENGERPART előfizetési ára: 1 évre K 24.— félévre K 12.— negyedévre 6.— 1 hóra K 2.—

Tisztviselők kedvezményes áron kapják „A TENGERPART-ot.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fiume, Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

VI. évfolyam

Telefon 229

VI. évfolyam